

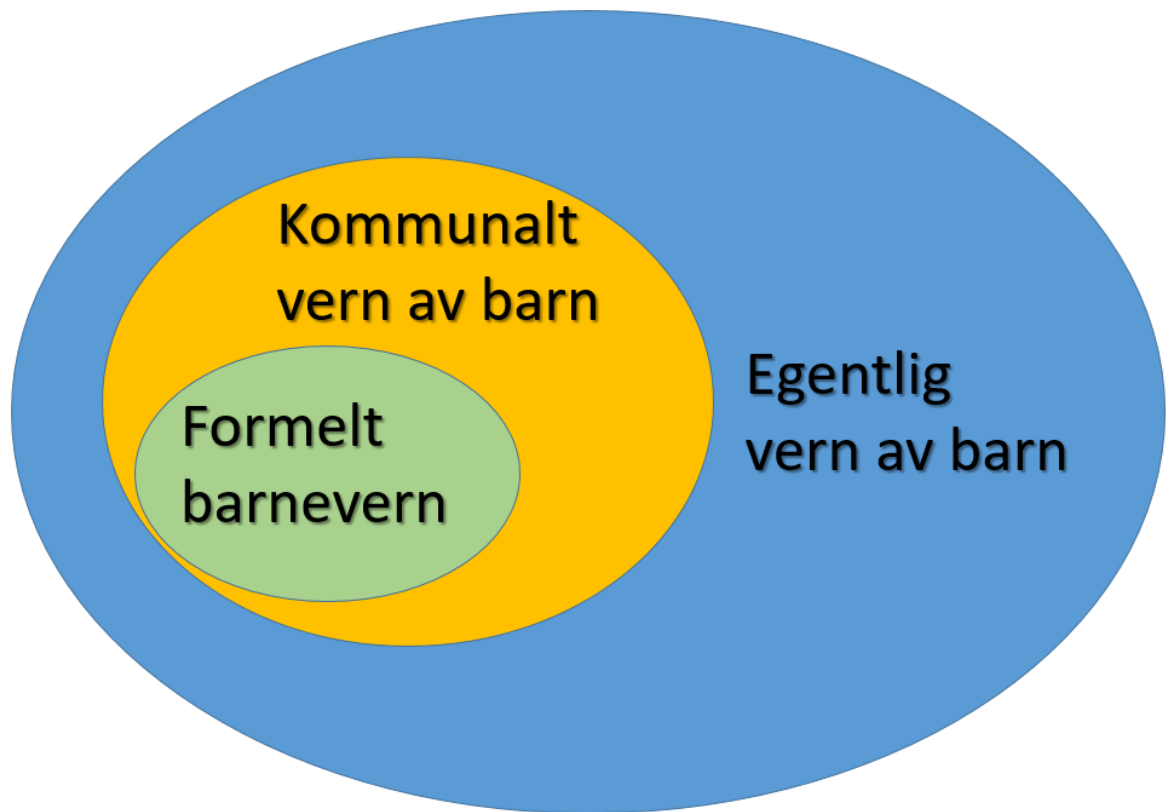
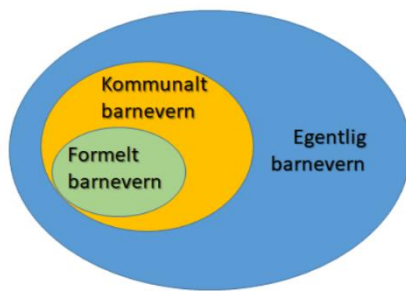

RISØR KOMMUNE

OPPVEKSTPLAN

2022-2023

- om forebyggende arbeid i inkluderende fellesskap, tidlig innsats, individuell tilrettelegging og tverrfaglig oppfølging ved behov

Vedtatt av Risør kommunestyre 29.09.2022, politisk sak 22/73, Arkivsak 21/5123

Vi skal vokse

- gjennom samarbeid og attraktivitet

INNHOOLD

Forord	3
1) Innledning	4
1.1 Formål og hensikt med planen.....	4
1.2 Planprosessen.....	4
1.3 Politisk behandling	5
2) Målsettinger med Risør kommunes Oppvekstplan	6
2.1 Hovedmål.....	6
2.2 Delmål	6
2.3 Virkningsfulle tiltak på alle trinn i Innsatstrappa	6
2.4 Strategier for å nå Oppvekstplanens hovedmål	7
3) Tiltaksplan	9
3.1 Kompetansehevende tiltak innenfor fagområdene	9
3.2 Videre utvikling og implementering av BTI-modellen	10
3.3 Andre aktiviteter for bedre oppvekstvilkår.....	11
4) Nasjonale og regionale føringer	13
4.1 Helsefremmende samfunnsutvikling – folkehelse og Risør kommunes oppvekstprofil	13
4.2 Barnekonvensjonen	14
4.3 Høyere forventninger til forebyggende arbeid - Oppvekstreformen	14
4.4 Spesialpedagogikk og inkluderende praksis i barnehager og skoler	16
4.5 Forsterkede lovkrav om koordinerte tjenester	18
4.6 Bedre tverrfaglig samhandling med BTI-modellen.....	18
5) Tjenester involvert i laget rundt barnet for å sikre en god oppvekst....	20
5.1 Helsestasjons- og skolehelsetjenesten	20
5.2 Barnehager og skoler	21
5.3 Fritidstilbud og deltakelse	21
5.4 Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT)	22
5.5 Sosiale tjenester	22
5.6 Barneverntjenesten	23
5.7 Habiliteringstjenesten	23
5.8 Psykisk helse.....	23
5.9 Annen Felles innsats for trygg oppvekst	24
5.10 Anbefalinger til videre arbeid for bedre tverrfaglig innsats	27
6) Økonomi	30

Forord

Vi har som organisasjon og som samfunn ingen viktigere oppgaver enn å legge til rette for at barn og unge i Risør kommune får en best mulig oppvekst. Dette ansvaret er rettet mot alle barn og unge i kommunen vår, men det påhviler oss et særlig ansvar å bidra til dette ovenfor de som av ulike årsaker vokser opp under krevende forhold og med særskilte utfordringer.

Arbeidet med å sikre barn og unge i Risør kommune gode og trygge oppvekstsvilkår kan ikke løses gjennom skippertak, det krever et langsiktig og planmessig godt arbeid. Det kan heller ikke løses av de ulike tjenesteområdene alene og isolert. For å lykkes er vi avhengige av at vi får til et systematisk, tillitsfullt og forpliktende samarbeid mellom alle som har roller og ansvar rettet mot barn og unge i Risør kommune.

Dette er en av de store flokene som jeg opplever at “alle” kommuner mer eller mindre sliter med å få til på en god måte.

Etter min vurdering ligger vi langt framme i Risør kommune på dette området, og vi har satt fokus på det gjennom flere år. Vi er likevel på ingen måte i mål, og vi skal og må bli bedre på dette arbeidet i årene som kommer, og denne planen er et viktig bidrag for å oppnå dette.

Trond Aslaksen
Kommunedirektør

1) Innledning

Det krever en hel landsby å oppdra et barn, sier et afrikansk ordtak som er brukt i mange sammenhenger, også i arbeidet med barnevernsreformen. Den lille figuren på forsiden ble vist på [Dialogmøte 1. april](#) for å illustrere dette, og den større versjonen tydeliggjør det ytterligere, at det egentlige vernet av barnet skjer i lokalsamfunnet, hvor de kommunale tjenestene, inkludert barnevernstjenesten inngår. Hvordan kan tjenestene utnyttes best mulig, i samspill med lokalsamfunnet forøvrig, til å inkludere, fange opp og følge opp barn og unge slik at hele «landsbyen» kan bidra til at alle barn får gode oppvekstvilkår? Og hvordan kan vi styrke den enkelte tjenesteutøver i laget rundt barnet og sikre tilgangen til virkningsfulle tiltak?

1.1 FORMÅL OG HENSIKT MED PLANEN

Hovedformålet med oppvekstplanen er å sikre oppfølging av mål og strategier i Kommuneplanens samfunnsdel, andre politiske vedtak og nasjonale føringer. Planen skal gi et felles utgangspunkt og vise retning for tjenesteområdene som kan bidra til å fremme gode oppvekstvilkår.

Planen skal dekke plankrav i barnevernsloven som trådte i kraft 1.1.2022:

Kommunen skal fremme gode oppvekstvilkår gjennom tiltak for å forebygge at barn og unge utsettes for omsorgssvikt eller utvikler atferdsvansker. Kommunen skal sørge for å samordne sitt tjenestetilbud til barn og familier.

Kommunestyret selv skal vedta en plan for kommunens forebyggende arbeid etter første ledd. Planen skal beskrive hva som er målene for arbeidet, hvordan arbeidet skal organiseres og fordeles mellom etatene i kommunen, og hvordan etatene skal samarbeide.

Risørs oppvekstplan favner videre enn dette formålet, da den omfatter forebyggende arbeid også når det ikke handler om omsorgssvikt eller atferdsvansker. Dette med utgangspunkt i vårt pågående BTI-arbeid (Bedre Tverrfaglig Innsats¹) som skal sikre helhetlig og koordinert oppfølging uavhengig av individets utfordringsbilde.

Andre kommunale planer som må sees i sammenheng med denne oppvekstplanen er særlig Frivillighetsstrategi, Alkoholpolitisk handlingsplan, Kulturplan og LHBTIQ-plan, hvorav de to sistnevnte er under arbeid. Også i disse planene har innbyggere generelt, kulturlivet, lag og foreninger og salgs- og serveringssteder en viktig plass.

1.2 PLANPROSESSEN

Planen er utarbeidet med innspill fra representanter fra alle berørte tjenester gjennom ulike fora, først og fremst Koordinerende Enhet (KE) med tilhørende operative undergruppe, KE Nivå 0-2. *Dialogmøte med familiefokus: Hvordan møter Risør kommune oppvekstreformen?* den 1. april hadde som formål å få en felles forståelse av hvordan Risør kommune møter oppvekstreformen. Hva menes

¹ Les mer om BTI (Bedre Tverrfaglig Innsats) på <https://tidliginnsats.forebygging.no/Aktuelle-innsater/BTI/>

med «laget rundt barnet»? Hva har vi allerede på plass? Hva betyr Oppvekstreformen for kommunen, og for meg - i dagens situasjon og det jeg kan gjøre for å endre egen praksis i morgen? Hva betyr målene med oppvekstreformen og BTI for Risør kommunes mål innen oppvekst?

Vi har med denne planen kommet en bit på vei, men flere av tiltakene i Tiltaksplanen er til for å konkretisere nærmere i tiden som kommer. I barnehage-/skoleåret 2022-23 inviteres Elevråd, Ungdomsråd, FAU (Foreldrearbeidsutvalg) og SU (Samarbeidsutvalg) til å bidra til at neste versjon av planen gir et enda bedre samarbeidsgrunnlag.

1.3 POLITISK BEHANDLING

1.3.1 Livsløpsutvalgets innstilling

Livsløpsutvalget behandlet saken i møte 14.09.2022 sak 2/14.

Kommunedirektørens forslag til vedtak inkludert to tilleggsforslag ble enstemmig vedtatt:

Oppvekstplan 2022-2023 vedtas slik den er lagt fram fra kommunedirektøren.

Handlingsplan mot vold i nære relasjoner 2015-2020 utgår som selvstendig plandokument og temaet videreføres som en integrert del av Oppvekstplanen og via kommunens hjemmeside.

1. Ordet «Utviklende» legges til under Hovedmål 2.1. andre setning. Setningen blir da: «Hovedmålet for Oppvekstplanen er at Risør skal være et trygt, inkluderende og utviklende samfunn for alle barn og unge.»
2. Psykisk helses fremtidige innsats konkretiseres. Saksbehandler samarbeider med psykisk helse for å få inn konkret tekst før behandling av saken i kommunestyret.

1.3.2 Kommunestyrets vedtak

Kommunestyret behandlet saken i møte 29.09.2022 sak 22/73. Livsløpsutvalgets innstilling med følgende to tilleggsforslag ble enstemmig vedtatt:

1. Saksbehandler og psykisk helses konkretiserte tekst erstatter punkt 5.8 i oppvekstplanen.
2. Under utarbeidelsen av neste plan tas berørte parter med i det forberedende arbeidet.

I tråd med vedtaket er hovedmålet korrigert og konkretisert tekst er innarbeidet i punkt 5.8 Psykisk helse. Tilleggspunkt 2 bekrefter behovet for planlagt videre prosess, omtalt i siste avsnitt i punkt 1.2.

2) Målsettinger med Risør kommunes Oppvekstplan

2.1 HOVEDMÅL

Visjonen i gjeldende kommuneplans samfunnsdel² er *Vi skal vokse gjennom samarbeid og attraktivitet.*

Hovedmålet for Oppvekstplanen er at **Risør skal være et trygt, inkluderende og utviklende samfunn for alle barn og unge.**

2.2 DELMÅL

Alle kommunens områder har en rolle i vår felles innsats for å nå kommunens overordnede visjon og Oppvekstplanens hovedmål. Blant de mest relevante delmålene i gjeldende kommuneplans Samfunnsdel finner vi:

ORGANISASJON	<ul style="list-style-type: none">• Vi skal ha ansatte som er stolte av arbeidsplassen sin, som får ansvar og som tar ansvar.• Vi skal ha fokus på innovasjon, fornyelse og legger til rette for relevant og god kompetanseutvikling.• Vi skal ha godt samarbeid i fagnettverk på tvers av kommunegrenser og i regionen.• Vi skal være en kommune der vi ser muligheter framfor begrensninger.
SAMFUNN	<ul style="list-style-type: none">• Risør skal være et kraftsenter i østre del av Agder.• Risør skal opprettholde og videreutvikle sin posisjon som kulturkommune.• Risørs lokalsentre skal styrkes og videreutvikles med et variert bolig,- handels-, kultur- og tjenestetilbud
HELSE	<ul style="list-style-type: none">• Vi skal styrke helsefremming og forebygging med fokus på tidlig innsats.• Alle skal oppleve mestring, tilhørighet og god livskvalitet.• Innbyggerne skal være en ressurs i eget liv og for andre.• Vi skal ha høy kvalitet i kommunens helse- og omsorgstilbud.• Vi skal være nytenkende innen digitalisering og e-helse.
OPPPVEKST	<ul style="list-style-type: none">• Vi skal sikre at barn og unge får tilstrekkelig kompetanse til å gjennomføre videregående skole.• Barnehager og skoler skal ha høy kvalitet for å ruste barn og unge til et liv i arbeid og samfunn.• Vi skal gi alle barn og unge de samme mulighetene.• Innvandrere skal inkluderes og kvalifiseres til videre utdanning og arbeid.

2.3 VIRKNINGSFULLE TILTAK PÅ ALLE TRINN I INNSATSTRAPPA

Ved revisjon av Samfunnsdelen i 2022 er det viktig å sikre at mål og strategier fanger opp nye forventninger i Oppvekstreformen om kompetanse, virkningsfulle tiltak og tverrfaglig samhandling.

Innsatstrappa er utviklet for kommunene Øst i Agder for å synliggjøre behovet for tidlig innsats og virkningsfulle tiltak på alle trinn i trappa for å unngå videre problemutvikling og behov for mer omfattende og kostbare tjenester, som også

² Kommuneplanens samfunnsdel revideres i 2022 og det kan bli justeringer i mål og strategier.

innebærer stadig større inngripen i innbyggernes liv. Kommunene skal med sin innsats på lavest mulig trappetrinn forsterke en mestringskultur fremfor å videreføre en hjelpekultur som hverken er ønskelig for individet eller bærekraftig. Størst positiv virkning for flest innbyggere er kommunens innsats for aktive lokalsamfunn (trinn 1 i Innsatstrappa). Kommunen skal støtte opp om aktive og engasjerte innbyggere som deltar i utviklingen av egne lokalsamfunn gjennom

- deltakelse, motivasjon og tilrettelegging
- påvirkningsmulighet (herunder brukerutvalg, dialogmøter og politiske utvalg)
- møteplasser i nærmiljøet

Tiltakene i denne planen for oppvekst handler om å sikre den enkeltes tilgang til, og opplevelsen av inkludering i, tilbudene nederst i trappa, og om å fange opp gravide, barn og unge som har behov for noe utover dette. De skal, tidligst mulig, følges opp på hensiktsmessig måte, med virkningsfulle tiltak i et helhetlig og koordinert tilbud. Det kan, i kortere eller lengre perioder, innebære massiv innsats for å snu eller forebygge en skjevutvikling som i verste fall kan lede til behov for spesialisert plass i barnebolig eller institusjon (trinn 12).

Trinnene i den helhetlige innsatstrappen viser grad av inngripen i innbyggernes liv

2.4 STRATEGIER FOR Å NÅ OPPVEKSTPLANENS HOVEDMÅL

En lang rekke strategier i gjeldende kommuneplans Samfunnsdel knyttet til delmålene hentet ut ovenfor støtter opp om arbeidet videre. Gjennom erfaringsdeling med andre kommuner og evaluering av eget arbeid så langt, samt de nye forventningene som ligger i oppvekstreformen, konkretiseres strategiene i denne sammenheng til å

- sikre trygge og gode barnehage- og skolemiljø uten mistriksel og krenkelser som mobbing, vold, diskriminering og trakassering

- bedre tilgangen til psykisk helsehjelp for unge og veiledning av omsorgspersoner
 - sikre medvirkning og samtykke til tverrfaglig samhandling
 - tydeliggjøre og trygge rollen som stafettholder og andre typer koordinatoransvar
 - utnytte og bidra til å videreutvikle digital løsning for koordinering av tjenester (stafettlogg)
 - kartlegge behov og iverksette fagspesifikke kompetanseutviklingstiltak i tråd med Fagfornyelsen, Rammeplan for barnehager, Barnevernreformen og Kompetanseløftet
 - utnytte og videreutvikle BTI kompetanseprogram for repetisjon av faste aktiviteter, øving og kurs
 - utnytte nettverk i regionen, fylket og landet til faglig utvikling innen den enkelte tjeneste og samhandling med andre
 - systematisk følge opp Oppvekstprofil, elevundersøkelse, foreldreundersøkelser og UngData
 - vurdere tilgang til hjelpetilbud og innføre nye virkningsfulle tiltak
 - vurdere ansvarsfordeling og ressursbruk i tjenestene
-

3) Tiltaksplan

3.1 KOMPETANSEHEVENDE TILTAK INNENFOR FAGOMRÅDENE

Aktivitet	Tidspunkt / omfang / ressurs	Ansvar/deltakere
Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis	2021-25. 2022: Kartlegge behov og utarbeide mer detaljert kompetanseplan innen området. Risørbarnehagen prioriteres i første omgang.	PA/Tjenesteledere/Ansatte i barnehage, skole + støttetjenestene. PPT særlig sentral
<ul style="list-style-type: none"> ASK (alternativ supplerende kommunikasjon) Matematikk 	Høst 2022: 3 samlinger knyttet til kompetanseløftet og overføring av kunnskap og ansvar fra Statped til PPT. Våren 2023 ytterligere 1 (Matematikk: 3) samlinger og mellomarbeid mellom samlingene. Videre overføring av kunnskap inn i individ-/systemsaker PPT har sammen med barnehager og skoler (Matematikk: individsaker, i samarbeid med skolene).	Statped/UiA/PPT
<ul style="list-style-type: none"> Spesialpedagogisk kompetanse i barnehage 	Høst 2022/vår 2023. To barnehagelærere. Individuell videreutdanning som legger vekt på inkluderende læringsmiljø i barnehagen gjennom tilpasning og mestring for barn med ulike læringsforutsetninger.	Udir/Risørbarnehagen
<ul style="list-style-type: none"> Veilederutdanning for barnehagelærere 	Høst 2022/vår 2023. En barnehagelærer. Individuell videreutdanning som bidrar til å lære å planlegge, gjennomføre og kritisk analysere og evaluere veiledningsprosesser, ta initiativ til nytenking og utvikling når det gjelder veiledning.	Udir/Risørbarnehagen
<ul style="list-style-type: none"> Inkluderende praksis 	Generell kompetanse, bruk av hjelpemidler mm	Enhetsledere i barnehage og skole
Fagfornyelsen - Dekomp	Folkehelse og livsmestring Inkluderende og trygt læringsmiljø Kollektiv etterutdanning i henhold til Fagfornyelsen.	Statsforvalteren/UiA/Enhetsledere i skole/alle ansatte
Rammeplan for barnehage - Rekomp	2022–23 Kollektiv etterutdanning i henhold til Rammeplanen. Bærekraftig utvikling. Digital praksis. Flerkulturelle barn.	Statsforvalteren/UiA/Risørbarnehagen
Læringsmiljøprosjektet	2022-24: Arbeid med inkluderende læringsmiljø generelt og mobbing spesielt. Prosjektet er organisert i fire faser over to barnehage-/skoleår: 1. Mobbing – avdekking og stopping, 2. Læringsmiljø – klasseledelse, forebygging, relasjoner, 3. Organisasjonsutvikling – endringsledelse, kompetanse, kvalitetssikring	Statsforvalteren/Udir/Risør barneskole/Trollstua barnehage
TIBIR	Høst 22: Vurdere om, og i så fall hvordan, Risør kommune skal innføre TIBIR (Tidlig innsats for barn i risiko). TIBIR er et kommunalt forebyggings- og behandlingsprogram som skal bidra til å identifisere, forebygge og behandle atferdsproblemer hos barn i alderen 3-12 år og deres familier. Dette skal skje på et tidligst mulig tidspunkt, på flere områder og på lavest mulige effektive innsatsnivå. Anbefales av barneverntjenesten Øst i Agder.	Barneverntjenesten/helsestasjon, barnehage, skole

Vold i nære relasjoner: videre kompetanseheving innen fenomenkunnskap, hvordan avdekke vold, traumebevisst praksis samt kulturforståelse/barneoppdragelse uten vold	Årlig tema i personalmøter, tilbud på bti-risor.no. Nytt dialogmøte/kurs ved behov.	Alle berørte enheter
---	---	----------------------

3.2 VIDERE UTVIKLING OG IMPLEMENTERING AV BTI-MODELLEN

Det er en felles bekymring for tilgjengelige ressurser i tjenestene til å jobbe i henhold til BTI Handlingsveileder og nasjonale forventninger til Individuell Plan og koordinator, samtidig som nasjonale veiledere, kompetanseprogram og digitale verktøy er under utvikling. Innslagspunkt for å opprette stafettlogg må drøftes nærmere sett i forhold til kapasitet og prioriteringer innenfor og på tvers av tjenestene. For å lykkes med videre implementering av BTI må aktiviteter planlegges, gjennomføres og evalueres av de involverte fortløpende. Det vil være ulike behov på hver enhet og planen tilpasses med tanke på

- frister: når passer det å gjøre hva?
- hvilke kjerneelementer er viktigst å prioritere først?
- hvem skal involveres når?
- hvordan skal arbeidet evalueres?

Aktivitet	Tidspunkt / omfang / ressurs	Ansvar/deltakere
Definere innslagspunkt for opprettelse av digital stafettlogg, implementere og videreutvikle rutiner knyttet til digital stafettlogg	2022: Parallell bruk av referater/maler/egne fagsystem og digital stafettlogg i 2022. Tjenestene definerer hensiktsmessig innslagspunkt for å iverksette BTI handlingsveileder	KE/Enhetsledere/Alle ansatte med en rolle i laget rundt barnet
Gjennomføre BTI kompetanseprogram i henhold til behov for kurs/øving: <ul style="list-style-type: none"> • Introduksjon til BTI-modellen og Uro • Digital stafettlogg • Taushetsplikt og samhandling • Snakke med barn og unge 	Se Kompetanseprogram - BTI Risør kommune (bti-risor.no)	KE/Enhetsledere/Alle ansatte med en rolle i laget rundt barnet
Implementere og videreutvikle overgangs rutine	Før, under og etter overgang fra en tjeneste til en annen (Helsestasjon – barnehage – barneskole – ungdomsskole – videregående skole)	Helse/Styrer/Rektor / BTI nøkkelperson + nye stafettholdere/deltakere
Kvalitetssikre BTI Handlingsveileder	Kontinuerlig	KE Nivå 0-2 og KE Nivå 3/Alle
Stafettholderforum	Hvert halvår / 2 + 2 timer grunnleggende forståelse av stafettholderrollen og bruk av digital stafettlogg	BTI koordinator + BTI nøkkelperson / stafettholdere
Kvalitetssikre Samarbeidsarenaer	Høst 2022	KE/KE Nivå 3/Alle
Videreutvikle rutiner og informasjon knyttet til Individuell Plan (IP)/samarbeid på Nivå 3 i BTI	2022: etablere struktur for opplæring og veiledning av koordinatorene som iverksettes og justeres ved behov. Avklare ansvarsdeling mellom KE/saksbehandlingskontor	KE/KE Nivå 3/ Enhetsledere/koordinatorene
Implementere ny nasjonal veileder for helhetlig oppfølging/koordinator	Nasjonale veiledere ventes i september 2022. Tydeliggjøre kriterier for når det er hensiktsmessig med koordinator eller primærkontakt (og lignende), og hva som evt. skiller funksjonene fra hverandre. Rammer for systemansvaret for opplæring/ veiledning	KE Nivå 3
Dialogmøte med familiefokus	Årlig. Tema etter innspill	KE/Alle tjenester med virksomhet rettet mot barn og unge, eller deres foresatte.

3.2.1 Ansvarsfordeling ved implementering av BTI

Oppgaver for	Rolle	Hvordan
Kommunedirektørens ledergruppe	Styringsgruppe for Oppvekstreformen	- Vurdere ressursbruk og ambisjonsnivå
Koordinerende Enhet	Systemsaker, samt enkelte sammensatte saker på individnivå. Styringsgruppe for BTI i Risør kommune	- Følge opp evaluering av BTI - Vurdere og fatte beslutninger i fortløpende problemstillinger
KE Nivå 0-2	Sikre framdrift i og forankring av BTI arbeidet og Oppvekstreformen og forberede saker til KE når det gjelder forebygging og tidlig innsats/enkelt samarbeid	- Fange opp aktuelle problemstillinger og undersøke muligheter for videre framdrift - Holde KE orientert og legge fram grunnlag for beslutninger
KE Nivå 3	Sikre framdrift i og forankring av BTI arbeidet og Oppvekstreformen og forberede saker til KE når det gjelder komplekst samarbeid – Individuell Plan	- Fange opp aktuelle problemstillinger og undersøke muligheter for videre framdrift - Holde KE orientert og legge fram grunnlag for beslutninger
Kommunalsjef	Følge opp BTI-arbeidet i enhetene innen området	- Inkludere BTI i satsingsområder i kommunens Årsplan - Etterspørre fremdrift i avdelings-/rektor-/styrermøter
Enhetsleder	Sikre ansattes deltakelse i BTI-arbeidet	- Inkludere BTI arbeidet i Årsplan (barnehagene) - Sette av ressurser til utvikling av BTI-arbeidet i egen enhet - Gjennomføre aktiviteter i aktivitetsplanen
BTI-team barnehage/Ressursteam skole	Vurdere tjenesteinterne tiltak og behov for støtte/tiltak fra andre tjenester	- Vurdere innmeldte saker på individ- og systemnivå - Vurdere overgang til annet nivå i BTI handlingsveileder - Trene deltakere på å benytte BTI handlingsveileder og møtemal i det daglige arbeidet med barna/elevne
BTI nøkkelperson	Medlem i tjenesteområdets implementerings-gruppe. Ta initiativ til og støtte implementeringstiltak i tjenesten Superbruker BTI stafettlogg	- Samarbeide med enhetsleder om implementeringstiltak og be om støtte fra andre BTI ressurspersoner ved behov - Melde inn opplæringsbehov til BTI prosjektleder - Oversikt over status i egen tjeneste
Jordmor/helsesykepleier / ped.leder / kontaktlærer	Ansvarlig for arbeidet med alle gravide/ barn/elever og for å følge BTI handlingsveileder ved undring / bekymring	- Motta, undersøke og følge opp bekymringer ihht BTI handlingsveileder - Hente inn samtykke ved behov for tverrfaglig drøfting - Legge saken frem for BTI-team/ressursteam for vurdering
BTI koordinator	Koordinere BTI-arbeidet	- Søke om og rapportere på tilskudd til arbeidet - Fange opp og møte behov fra involverte parter - Lede delprosjekt digital stafettlogg - Erfaringsutveksling og regionalt samarbeid - Lede arbeid med oppvekstreformen

3.3 ANDRE AKTIVITETER FOR BEDRE OPPVEKSTVILKÅR

Aktivitet	Tidspunkt / omfang / ressurs	Ansvar/deltakere
Foreldresamarbeid – plan for tema i foreldremøter i barnehage og skole	Inkluderes i ordinær plan for foreldremøter. Ulike bidragsytere.	KE Nivå 0-2/ Tjenesteledere i barnehage og skole/foresatte
Samarbeid om fritidserklæringen	Følge opp vedtatt Frivillighetsstrategi	Kulturenheten/Frivilligkoordinator/alle
Sikre gode treffsteder og aktivitetstilbud for barn og unge	2022: a) Etablere hengested i Motorbygget og b) i kjelleren på Hope oppvekstsenter, c) utvide tilbud på Risørhuset og Scenehuset, d) videreføre WePlay på Søndeled	a) stab oppvekst/frivilligkoordinator b) Enhetsleder/frivilligheten på Hope c) Kulturenheten/Frivilligkoordinator d) stab oppvekst/enhetsleder Søndeled
Kvalitetssikre Forebyggende tiltak	Kontinuerlig	KE/KE Nivå 0-2/Alle
Kvalitetssikre oversikt over Hjelpetilbud	Vår '22 / Dialogmøte med familiefokus / Barnevernsreformen	KE/KE Nivå 0-2/ Alle tjenester med virksomhet rettet mot barn og unge, eller deres foreldre.

Vold i nære relasjoner: kontakt med Krisesenter og oppdaterte temasider på kommunens hjemmeside	Løpende, ihht avtale med Arendal krisesenter og ved nye ressurser til hjemmesiden	Enhetsleder helse, i samarbeid med berørte tjenester
Rusforebyggende tiltak	Holdningsskapende arbeid med Av-og-til kampanjer, sikre alkoholfrie soner og rusfrie aktivitetstilbud	Kommunedirektøren/KE/alle berørte enheter
Samarbeidsavtale Helsestasjon – barnehage/skole	Årlig forventningsavklaring og løpende samarbeid. Formaliseres på ledernivå ihht nasjonal faglig retningslinje	Helsestasjon – barnehagestyrere/rektorer
Avviksmeldinger i QM+	Samhandling ihht avtaler/forskrift/lov som ikke lar seg gjennomføre, ofte av kapasitetshensyn, avviksmeldes og håndteres med strakstiltak for å redusere negative konsekvenser	Alle tjenesteledere/-utøvere har et selvstendig meldingsansvar. Følges opp på systemnivå
Organisasjonskultur og felles verdier	2022: Prosess for å velge peilemerker/felles verdigrunnlag for oppvekstområdet. Sees i sammenheng med revisjon av kommunens verdidokument.	Kommunedirektøren/Alle
Formalisere samarbeid mellom Risør vgs og kommunale/interkommunale instanser og enheter. Herunder: <ul style="list-style-type: none"> • Helsesykepleier • Psykisk helse • PPT (kommune/fylke) • Flyktningetjenesten • Habiliteringstjenesten • Barnevernet • NAV • SLT • Politi • OT (Oppfølgingstjenesten) 	2022: etablere samarbeid. Risør vgs bør være en tydeligere samlings- og samarbeidsarena for ulike instanser, og være en pådriver for at ideene, slik de er beskrevet i BTI, kommer den enkelte elev til gode.	Leder av elevteamet v Risør VGS/elevteamet og kommunale tjenester

3.3.1 Milepæler 2022

Aktivitet	04/22	06/22	09/22	12/22
Prioritere blant PwCs anbefalinger i BTI Agder evalueringsrapport				
Roller stafettholder og koordinator tydeliggjort				
Individnivå: Fanget opp barn/unges behov for oppfølging ifm med overgang				
Individnivå: Gjennomført overgangsmøte 1 og opprettet digital stafettlogg				
Dialogmøte med familiefokus: Oppvekstreformen, hva innebærer den og hvilke virkemidler har vi?				
Utkast til Oppvekstplan				
Individnivå: Stafettholderansvar overført til mottaker i overgangssaker				
Evaluere DIPS Stafettlogg, vurdere videre samarbeid med DIPS Front				
Revidere mål og strategier i kommuneplanens samfunnsdel				
Hjelpetilbud – vurdere virkningsfulle tiltak og plan for etablering av evt. tilbud som mangler				
Samarbeidsarenaer – vurdere formål, sammensetning og antall møtefora				
Plan for kompetanseutvikling i PPT, Helse, barnehage og skole: Kompetanseløftet for spesialpedagogikk				

4) Nasjonale og regionale føringer

4.1 HELSEFREMMEDE SAMFUNNSUTVIKLING – FOLKEHELSE OG RISØR KOMMUNES OPPVEKSTPROFIL

Formålet med *folkehelseloven* er å bidra til en samfunnsutvikling som fremmer folkehelse, herunder utjevner sosiale helseforskjeller. Folkehelsearbeidet skal fremme befolkningens helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold og bidra til å forebygge psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse. Loven skal sikre at kommuner, fylkeskommuner og statlige helsemyndigheter setter i verk tiltak og samordner sin virksomhet i folkehelsearbeidet på en forsvarlig måte. Loven skal legge til rette for et langsiktig og systematisk folkehelsearbeid. (kilde: folkehelseloven §1)

Som et viktig ledd i folkehelsearbeidet utarbeider Folkehelseinstituttet (fhi) årlig folkehelseprofil med utvalgte indikatorer og virkemidler kommunene og fylkeskommunene har for å påvirke utviklingen. Siden 2020 har det i tillegg blitt gjort tilgjengelig oppvekstprofiler.

Oppvekstprofilen viser noen av kommunens styrker og utfordringer, og kan benyttes i planarbeidet for barn og unge og deres oppvekstmiljø. Indikatorene må tolkes i lys av kunnskap om lokale forhold.³

Tema	Indikator (klikkbare indikatornavn)	Kommune	Fylke	Norge	Enhet (*)	Oppvekstbarometer for Risør
Befolkning	1 Andel barn, 0-17 år	17,7	21,6	20,6	prosent	
	2 Innvand. og norskf. med innv.foreldre	15,7	16,6	19,5	prosent	
Livetår	3 Vedvarende lav inntekt	17	14	12	prosent	
	4 Vedvarende lav inntekt, lokal grense	15	11	12	prosent	
	5 Inntektsulikhet, P90/P10	2,7	2,7	2,8	-	
	6 Bor trangt, 0-17 år	15	14	19	prosent	
	7 Barn av enslige forsørgere	15,7	15,5	14,8	prosent	
	8 Barn med barnevernstiltak, 0-17 år	6,3	4,1	4,1	prosent	
	9 Bemanning i barnehage, oppfylt	84	92	69	prosent	
	10 Laveste mestringsnivå i lesing, 5. tr.	32	26	23	prosent (k)	
Barnehage og skole	11 Laveste mestringsnivå i regning, 5. tr.	30	25	24	prosent (k)	
	12 Trives på skolen, 7. trinn	85	89	88	prosent (k)	
	13 Mobbes på skolen, 7. trinn	5,7	5,4	5,9	prosent (k)	
	14 Gjennomsnittlig grunnskolepoeng	40,2	41,8	42,3	poeng (k)	
	15 Gjennomføring i vdg. opplæring	78	78	78	prosent (k)	
Fritid og nærmiljø	16 Fornøyd med lokalmiljøet, 2019	61	70	68	prosent (a,k)	
	17 Fornøyd med treffsteder, 2019	24	61	49	prosent (a,k)	
	18 Med i fritidsorganisasjon, 2019	66	66	65	prosent (a,k)	
	19 Fortrolig venn, 2019	89,1	90,4	90,1	prosent (a,k)	
	20 Ensomhet, 2019	17	23	22	prosent (a,k)	
	21 Skjermtid over 4 timer, 2019	41	34	34	prosent (a,k)	
	22 Kan svømme, 17 år	-	90	87	prosent (k)	
Helse og helseatferd	23 Fornøyd med helsa, 2019	57	69	70	prosent (a,k)	
	24 Psykiske plager, 2019	15	16	15	prosent (a,k)	
	25 Psykiske sympt./lidelser, 15-24 år	183	181	166	per 1000 (a,k)	
	26 Søvnp problemer, 2019	23	29	28	prosent (a,k)	
	27 Trener sjeldnere enn ukentlig, 17 år	28	30	27	prosent (k)	
	28 Overvekt og fedme, 17 år	20	23	22	prosent (k)	
	29 Reseptfrie smertest. ukentlig, 2019	13	18	17	prosent (a,k)	
	30 Alkohol, har vært beruset, 2019	16	11	13	prosent (a,k)	

Oppvekstprofil av 02.03.2022. Oppdateres årlig og finnes på [fhi.no](https://www.fhi.no). Merk: Indikatorene merket med 2019 er hentet fra Ungdata. Ny undersøkelse ble gjennomført ca. uke 5 2022 og oppdaterte resultater er derfor ikke inkludert i årets profil. Ferske Ungdata-tall finnes her: [Hjemmeside - Unadata](#)

³ <https://www.fhi.no/fp/oppvekst/hent-oppvekstprofil/>

4.2 BARNEKONVENSJONEN

FNs konvensjon om barnets rettigheter (*Barnekonvensjonen*) er en internasjonal avtale om barns rettigheter. Barnekonvensjonen er også kalt barnas egen grunnlov. Barnekonvensjonen er delt inn i fire hovedområder av rettigheter:

- Barn har rett til liv og helse
- Barn har rett til skolegang og utvikling
- Barn har rett til omsorg og beskyttelse
- Barn har rett til deltakelse og innflytelse

Konvensjonen gir alle barn og unge under 18 år rett til å ha en trygg og god oppvekst, uansett hvem de er og hvor de bor.

De aller fleste landene i verden følger barnekonvensjonen. Norge bestemte seg for å følge den i 1991. Fra 2003 gjelder barnekonvensjonen som norsk lov, og den har en spesiell status ved at den **går foran andre norske lover dersom de står mot hverandre**. På den måten har Norge sørget for at alle, myndigheter, enkeltpersoner og organisasjoner, følger bestemmelsene i barnekonvensjonen.

Barnekonvensjonen har også fire generelle prinsipper, som handler om ikke-diskriminering, barnets beste, barnets rett til liv og utvikling, og barnets rett til å bli hørt. Disse prinsippene er viktige utgangspunkter for å forstå de andre bestemmelsene i barnekonvensjonen. (Kilde: [regjeringen.no](https://www.regjeringen.no))

4.3 HØYERE FORVENTNINGER TIL FOREBYGGENDE ARBEID - OPPVEKSTREFORMEN

” Barn har behov for hjelp og gode tjenester – de bryr seg ikke om hvilken sektor som leverer!

Mari Trommald, direktør i Bufdir

Barnevernsreformen trådte i kraft 1.1.2022 og skal bidra til å styrke arbeid med forebygging og tidlig innsats (Kilde: [bufdir.no](https://www.bufdir.no)). Barnevernsreformen bidrar til kompetanseheving i barneverntjenesten, oppgaveforskyving fra stat til kommune, og vektlegging av forebyggende innsats og kommunens overordnede ansvar for dette.

Forventningene til kommunens forebyggende arbeid er nedfelt i revidert barnevernslov, men utøves hovedsakelig av andre tjenester. Barnevernsreformen kalles også en «oppvekstreform» fordi vi bare kan nå målene gjennom endringer i hele oppvekstsektoren i kommunene.

Barnevernsreformen og intensjonene med den er heller ikke den eneste statlige satsingen som legger mer av ansvaret for å fange opp og følge opp over på basistjenestene, eller «allarenaene», som vi kaller det i BTI-sammenheng, for å understreke at det gjelder tjenestene som møter alle barn. Felles for satsingene er at de setter barnet i sentrum, vil styrke laget rundt barnet, sikre rett tjeneste til rett tid og koordinert, helhetlig innsats.

Se nasjonale forventninger i sammenheng!

0 - 24 SAMARBEIDET
Tidlig oppdagelse av utsatte barn og unge

Barnet i sentrum
Styrke laget rundt barnet
Rett tjeneste til rett tid
Sikre koordinert innsats

Endringer i velferdstjenestelovgivningen (samarbeid, samordning og barnekoordinator)

Rehabilitering, habilitering, individuell plan og koordinator
Oppfølging av personer med store og sammensatte behov

Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis

Vi SKAL VOKSE

BTI-koordinator Malin Paust om sammenhengen mellom de ulike statlige satsingene under Dialogmøtet 1. april 2022.

For å sikre at dette skjer, er det gjort tillegg i barnevernloven §3, gjeldende fra 1. januar 2022:

§ 3-1. Kommunens og barneverntjenestens forebyggende virksomhet

Kommunen skal fremme gode oppvekstvilkår gjennom tiltak for å forebygge at barn og unge utsettes for omsorgssvikt eller utvikler atferdsvansker. Kommunen skal sørge for å samordne sitt tjenestetilbud til barn og familier.

Kommunestyret selv skal vedta en plan for kommunens forebyggende arbeid etter første ledd⁴. Planen skal beskrive hva som er målene for arbeidet, hvordan arbeidet skal organiseres og fordeles mellom etatene i kommunen, og hvordan etatene skal samarbeide. Barneverntjenesten har ansvar for å gi hjelp, omsorg og beskyttelse når det er nødvendig på grunn av barnets omsorgssituasjon eller atferd. Ansvaret omfatter tiltak rettet mot barnets omsorgssituasjon eller atferd.

Barneverntjenesten skal sette inn tiltak tidlig for å forebygge alvorlig omsorgssvikt og atferdsvansker.

§ 3-2. Samarbeid med andre deler av forvaltningen.

Barneverntjenesten skal medvirke til at barns interesser ivaretas også av andre offentlige organer.

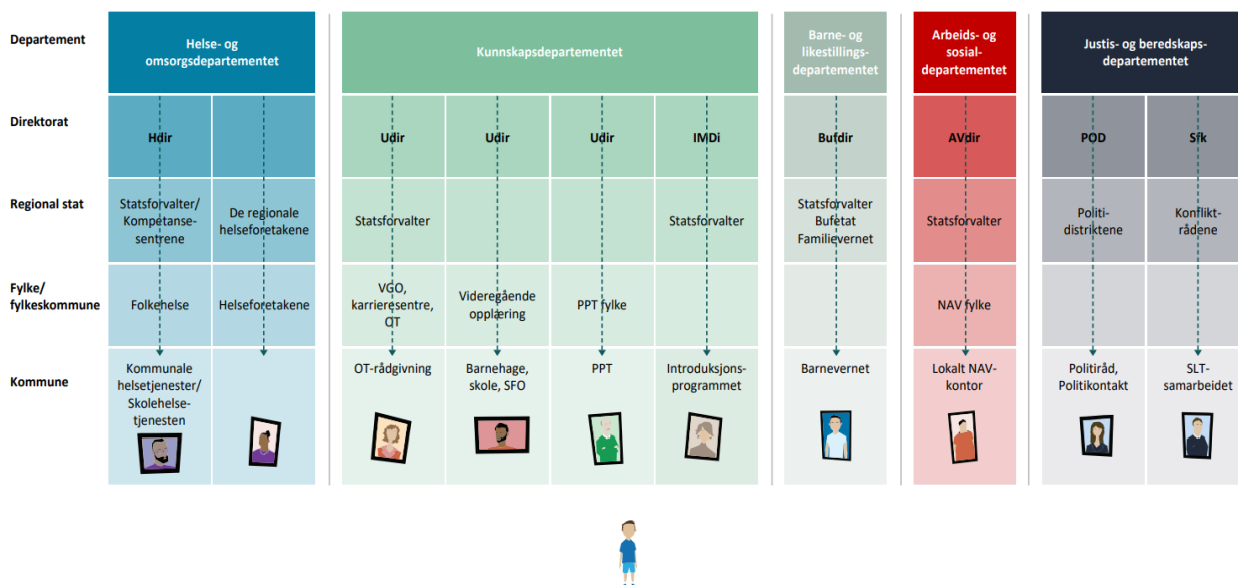
Barneverntjenesten skal samarbeide med andre sektorer og forvaltningsnivåer når dette kan bidra til å løse oppgaver som den er pålagt etter denne loven. Som ledd i disse oppgavene skal barneverntjenesten gi uttalelser og råd, og delta i den kommunale og fylkeskommunale planleggingsvirksomhet og i de samarbeidsorganer som blir opprettet.

§ 3-2 a. Plikt til å utarbeide individuell plan

Barneverntjenesten skal utarbeide en individuell plan for barn med behov for langvarige og koordinerte tiltak eller tjenester dersom det anses nødvendig for å skape et helhetlig tilbud for barnet, og det foreligger samtykke. Barneverntjenesten skal samarbeide om planen med andre instanser barnet mottar tiltak fra.

⁴ Plankravet anses oppfylt av denne Oppvekstplanen.

Helsedirektoratet (Hdir) har via KoRus (Kompetansesenter Rus) innført BTI-modellen (Bedre Tverrfaglig Innsats) i kommunene siden 2012. Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) har siden 2005 hatt noe av de samme målsetningene om mer strukturert samarbeid gjennom Modellkommune-satsingen. Fra 2021 er de to satsingene integrert i BTS – Bedre Tverrsektorielt Samarbeid, et resultat av 0-24-samarbeidet. 0-24-samarbeidet (2019-2021) sine konklusjoner samsvarer med Risør kommunes erfaringer med utviklingsarbeidet så langt: *Kommunene opplever det samlede tilbudet av statlige pedagogiske virkemidler for å styrke det tverrsektorielle samarbeidet som fragmentert, overlappende og uoversiktlig, både på nasjonalt og regionalt nivå. For å gjøre virkemidlene mer samordnet, virkningsfulle og ressurseffektive må departementene og direktoratene ta overordnede grep.*

Figuren er en forenklet illustrasjon, og er derfor ikke en nøyaktig framstilling.

Kilde: [0-24-satsingens sluttnotat](#) s. 10

Arbeidet med å samordne de pedagogiske virkemidlene bedre, gjøre de mer tilgjengelige for kommunene og bedre tilpasset kommunenes behov pågår og ventes gi resultater i tiden framover.

4.4 SPESIALPEDAGOGIKK OG INKLUDERENDE PRAKSIS I BARNEHAGER OG SKOLER

Kompetanseløftet er en oppfølging av [Meld. St. 6 \(2019–2020\) Tett på – tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO](#). Vi skal ha en barnehage og skole som gir muligheter for alle barn og unge – uavhengig av sosial, kulturell og språklig bakgrunn, kjønn, kognitive og fysiske forskjeller. Det krever inkluderende fellesskap og tidlig innsats. Regjeringen vil i denne stortingsmeldingen legge til rette for at kompetansen kommer tett på barna og elevene. Vi vil blant annet styrke det tverrfaglige samarbeidet og setter i gang et varig kompetanseløft på det spesialpedagogiske feltet for ansatte i barnehager, skoler og PP-tjenesten. Regjeringen vil også legge til rette for et mer likeverdig SFO-tilbud, og at flest mulig skal kunne gå på SFO, uavhengig av bakgrunn.

Målet med kompetanseløftet er at alle kommuner, fylkeskommuner, barnehage- og skoleeiere skal ha tilstrekkelig kompetanse tett på barna og elevene for å kunne forebygge, fange opp og gi et inkluderende og tilpasset pedagogisk tilbud til alle, inkludert barn og elever med behov for særskilt tilrettelegging. [Statsforvalteren behandler behovsmeldinger fra kommunene, og kan gi økonomisk støtte til kompetanseutviklingstiltak](#). Satsingen skal være over 5 år, og startet opp i 2021. Ansatte i barnehager, grunnskoler, videregående skoler og laget rundt barnet, herunder blant annet PPT, er målgrupper for tiltakene i lokal ordning for kompetanseutvikling.

Kommunen skal vurdere det samlede kompetansebehovet både hos ansatte i barnehager og skoler, i PP-tjenesten og det øvrige støttesystemet.

Kompetansebehovet vurderes ut fra de utfordringene som avdekkes i forhold til inkludering og tilrettelegging, og hva man ønsker å oppnå for å bedre situasjonen.

Arbeidet med dette er organisert gjennom Østre Agder-samarbeidet og sees i sammenheng med den etablerte samarbeidsstrukturen for kompetansehevingsprogrammene for barnehage og skole (REKOMP og DEKOMP). Fra høsten 2022 starter kompetansehevingstilbud rettet mot PPT knyttet til ASK og Matematikkvansker. Alle behov som er blitt meldt inn fra PP-tjenesten i Østre Agder vil bli tatt hensyn til, men Statped kan ikke møte alle behov samtidig.

Oppvekstforum har vedtatt å utvide stillingen som prosjektleder for arbeidet i Østre Agder til 100% for å gjøre den mer attraktiv for flere. Den interkommunale prosjektgruppa ledes i mellomtiden av Utviklingsveileder, oppvekst og utdanning i Østre Agder, med fylkeskommunale midler og medvirkning fra Universitetet i Agder og fylkeskommunen. Gruppa fortsetter arbeid med kartlegging av kompetansebehov i skolene og barnehagene høsten 2022.

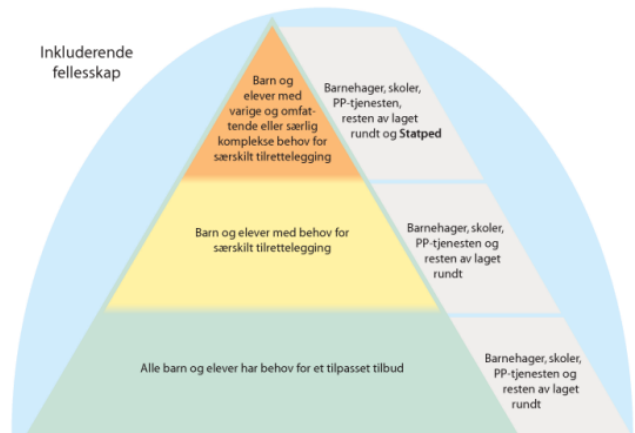
PP-tjenesten (...) skal bistå barnehager og skoler i arbeidet med å tilrettelegge tilbudet for barn med særlige behov og utarbeide sakkyndige vurderinger der loven krever det. Det er et mål at PP-tjenesten skal være mer til stede i barnehager og skoler, slik at de i større grad kan bidra til å forebygge vansker og tilpasse tilbudene til mangfoldet i barne- og elevgruppen.

I samarbeid med Statped vil Utdanningsdirektoratet kartlegge behovene for støtte knyttet til spesialpedagogikk og inkluderende praksis. Basert på kartlegging og tilgjengelig kunnskapsgrunnlag skal det utvikles nettressurser og kompetansepakker som støtter både prosesser og innhold for systematisk kompetanseheving av skoler, barnehager, PP-tjenesten og andre deler av laget rundt eleven.⁵

⁵ <https://www.udir.no/kvalitet-og-kompetanse/lokal-kompetanseutvikling/kompetanseløftet-for-spesialpedagogikk-og-inkluderende-praksis/#a160939>

Veien videre - kompetanseløftet

- Det er opprettet en styringsgruppe for kommuner Øst i Agder
- Statped skal nedbemanne og overføre en del av sin kunnskap til PPT
- PPT skal være bidragsyttere med å implementere inn i skole og barnehage. Det blir kompetanseheving i flere ledd
- Fra høsten vil PPT få opplæring/kursing fra UiA og Statped på ASK (alternativt supplerende kommunikasjon) og matematikk
- Videre vil barnehager og skoler få spørsmål om hva de trenger av kunnskap (analysearbeid)
- Vi er i starten av kompetanseløftet...

Leder for PPT Hanne Grunnsvoll Torjussen presenterte status og veien videre for kompetanseløftet i Dialogmøte 01.04.2022

4.5 FORSTERKEDE LOVKRAV OM KOORDINERTE TJENESTER

Grunnprinsippet for tverrfaglig samhandling som nevnt ovenfor er lovfestet bl.a. i forskrift om habilitering og rehabilitering, individuell plan og koordinator § 20.

Gjennomføring av den individuelle planen: *Den alminnelige ansvars- og funksjonsdelingen mellom de ulike tjenesteytere legges til grunn ved gjennomføringen av planen, dersom ikke annet avtales.*

Nye samarbeidsbestemmelser i 14 velferdstjenestelover trer i kraft fra 1. august 2022. Formålet med endringene er å styrke oppfølgingen av utsatte barn og unge og deres familier gjennom økt samarbeid mellom velferdstjenestene. Innføring av barnekoordinator er en del av dette.

Endringene er en harmonisering av lovene som regulerer samarbeid, og det innføres en samarbeidsplikt. Arbeids- og velferdsdirektoratet, Bufdir, Helsedirektoratet og Utdanningsdirektoratet har fått i oppdrag å utarbeide en felles tverrsektoriell veileder. Den skal forklare lovendringene, utdype bestemmelsene og være et praktisk hjelpemiddel for tjenestene. Veilederen ventes ferdigstilt i september 2022. Det er også igangsatt arbeid for å revidere forskrift om Individuell Plan (Kilde: [Digital konferanse om helhet og sammenheng i statlige kompetansetiltak v/Udir og Bufdir 21.04.22](#))

Barn bruker store deler av dagen i barnehage, skole og SFO i alderen 1–18 år. I BTI-modellen er det et førende prinsipp at stafettholder – koordinator – er den som er tettest på barnet, og derfor ofte vil være en ansatt i barnehage/skole, på den såkalte «allarenaen». Barnehagen/skolen bør, så langt det er mulig, være det stedet hvor kommunens tverrfaglige innsats skjer. Ved omfattende tjeneste- og koordineringsbehov vil det imidlertid som regel være en ressurs utenfor barnehagen eller skolen som har koordinatorrollen. Se [mer om stafettholder/koordinator på kommunens hjemmeside](#).

4.6 BEDRE TVERRFAGLIG SAMHANDLING MED BTI-MODELLEN

Risør kommunes arbeid med lokal tilpasning og implementering av BTI-modellen (Bedre Tverrfaglig Innsats) gir et godt grunnlag for videre kvalitetsutviklingsarbeid, inkludert målsetningene i Oppvekstreformen.

BTI er en samhandlingsmodell for helsefremmende og forebyggende innsats og for å oppdage og følge opp vansker i tidlig alder og/eller tidlig i et risikoforløp. Det kan være forhold i hjemmet, egenskaper ved barnet eller miljøet i barnehagen/skolen eller fritida, som skaper utfordringer. Hjemmet, helsestasjonen, barnehagen og skolen har derfor en sentral plass i å oppdage og følge opp. BTI handlingsveileder gir oversikt over handlingsforløp og tilgang til verktøy for samhandling mellom hovedperson/foresatte og tjenester på lokalt, regionalt og statlig nivå. Mer om BTI finnes på nasjonal ressurside, <http://tidliginnsats.forebygging.no/Aktuelle-innsater/BTI/>

Illustrasjon: <http://tidliginnsats.forebygging.no/>

Hovedmål: Kvalitetssikre helhetlig og koordinert innsats uten brudd i oppfølgingen.

Målgruppen er gravide, barn, unge og foresatte det er knyttet undring eller bekymring til.

Det er utarbeidet handlingsveileder for barnehage, skole, Helse og NAV. Innholdet i disse er under stadig utvikling. Handlingsveilederne, tilhørende verktøy og mer om [organisering av og innhold i BTI-arbeidet](#) finnes på kommunens hjemmeside. På <https://www.bti-risor.no/kompetanseprogram/> finnes ressurser for kompetanseheving innen sentrale tema for å trygge alle ansatte i å involvere de det gjelder tidlig, handle hensiktsmessig innenfor egen tjeneste, og samhandle med andre tjenester når det er nødvendig. For å nå målene i Barnevernreformen og Kompetanseløftet for spesialpedagogikk, er det behov for å også gjøre tilgjengelig tilbud innen tjenestenes fagspesifikke kompetansebehov, se punkt 3.1 Kompetansehevende tiltak innenfor fagområdene.

5) Tjenester involvert i laget rundt barnet for å sikre en god oppvekst

Rettsikkerheten til barn og familier skal bli godt ivaretatt. Barnevernloven, Helsestasjons- og skolehelsetjenestens Nasjonal faglig retningslinje, barnehageloven/Rammeplan for barnehager og opplæringsloven/Læreplan med mer setter standarder for den enkelte tjenestens innhold og kvalitet. For at tverrfaglig innsats og samarbeid mellom ulike tjenester i laget rundt barnet skal være hensiktsmessig, må den enkelte tjeneste levere i henhold til krav og forventninger til egen tjeneste.

5.1 HELSESTASJONS- OG SKOLEHELSETJENESTEN

Helsestasjons- og skolehelsetjenesten er et lavterskeltilbud i det forebyggende arbeidet rettet mot gravide, barn, unge 0-20 år og foreldre/foresatte, og der forebygging og tidlig innsats er viktige mål for tjenesten. Tjenesten bidrar inn i barnehager og skoler og samarbeider med flere andre tjenester ved behov. Tjenesten har klare nasjonale føringer og mål gjennom forskrift om kommunens helsefremmende og forebyggende arbeid for å fremme psykisk og fysisk helse, gode sosiale og miljømessige forhold, forebygge sykdom og skader, utjevne helseforskjeller og forebygge, avdekke og avverge vold, overgrep og omsorgssvikt. Se mer i oversiktene [Forebyggende tiltak](#) og [Hjelpetilbud](#).

Framover vil det fokuseres på å:

- vurdere å styrke kommunens forebyggende lavterskeltilbud slik at brukerne (gravide, barn, unge, foresatte) opplever større tilgjengelighet ved behov
 - sikre kontinuitet i helsestasjonstilbudet svangerskap – 5 år
 - drive foreldrestøttende arbeid i aldersgruppen 0-3 år, en alder der mye av grunnlaget for god psykisk helse hos barnet legges. Tryggere foreldre styrker samspillet og forebygger atferdsvansker hos barnet
 - kompetanseheve flere ansatte for forebygging av psykisk uhelse fra tidlig alder
 - videreutvikle samarbeidet mellom helsestasjonen og barnehagene i arbeidet med å tidlig identifisere barn og familier i risiko
 - sikre overganger, som nyfødt barn/barsel, oppstart i barnehage, oppstart i ny skole osv.
 - implementere BTI-stafettlogg
 - formalisere samarbeidet mellom fastlege og helsestasjon, skolehelsetjeneste og helsestasjon for ungdom
 - sikre kontinuitet og tilgjengelighet i skolehelsetjenesten og helsestasjon for ungdom
 - ha synlige og tilgjengelige helsesykepleiere i skolemiljøene og tettere samarbeid med de ulike aktørene i laget rundt barn og unge i skolealder
 - synliggjøre behovet for at kommunen etablerer et mer helhetlig og tilgjengelig hjelpetilbud til familier som strever med atferdsproblematikk og psykisk uhelse hos barn/unge/foresatte
-

- tydeliggjøre at en større helsefremmende og forebyggende satsing og tidlig innsats vil kreve økte fagressurser – særlig med helsesykepleierkompetanse

5.2 BARNEHAGER OG SKOLER

For resultater og satsingsområder i barnehager og skoler, se Tilstandsrapport for grunnskolen 2021 inkludert årsmelding for Område skole og barnehage. Fram mot 2025 vil det jobbes med

- **Klasseledelse** (læringsro, tilpasset opplæring, økt motivasjon og mestringstro) – gjennom dette ønsker vi å redusere andelen av spesialundervisning
- **Språkutvikling** – vi vil sette språkopplæringen i system som skal gjelde for alle barn i Risør fra 1. år i barnehage og ut 10. Trinn, med mål om likhet i opplæringen og å bedre resultatene på nasjonale prøver
- **Strukturert analysearbeid** rundt alle resultater (faglig og sosialt) – like forutsetninger for alle barn i Risør kommune
- Gode felles rutiner for **foreldresamarbeid**, få foresatte med både faglig og sosialt inn i barnehager og skoler – fremmer høyere læring

Skolen jobber dessuten med en felles plan for sosial kompetanse. Den beskriver Risørskolens støtte til elevenes sosiale læring og utvikling gjennom arbeid med fagene og i skolehverdagen for øvrig ihht LK 20 overordnet del.

5.2.1 Barnets beste i skolen og barnehagen

En av fire målsetninger med Barnevernsreformen er å sikre barns juridiske rettigheter. Barnekonvensjonen artikkel 3.1 – *Barnets beste*, og artikkel 12 – *Barnets rett til å bli hørt* gir både sterke rettigheter for elevene og klare juridiske forpliktelser for skolene. Artikkel 3.1 slår fast at barnets beste skal være et grunnleggende hensyn ved alle handlinger som berører og angår elever. Artikkel 12 slår fast at før skolen treffer avgjørelse om elever, har elevene rett til å få informasjon og muligheter til å bli hørt. Elevenes mening skal vektlegges, basert på elevens alder og modenhet.

Barnehageloven fikk fra 01.01.2021 en ny bestemmelse i § 3 om at «hva som er best for barna, skal være et grunnleggende hensyn i barnehagens arbeid», og Barnekonvensjonens artikkel 3.1 er dermed sentral også for barnehagene.

5.3 FRITIDSTILBUD OG DELTAKELSE

Hovedmålet for Agder fylkeskommunes frivillighetsstrategi er en sterk, selvstendig og mangfoldig frivillighet på Agder for å nå visjonen Økt deltakelse for bedre levekår. [Risør kommunes frivillighetsstrategi](#) (vedtatt 17.02.22) er knyttet tett opp imot det regionale arbeidet, og handlingsprogrammet inkluderer flere tiltak for å bedre barn og unges muligheter for deltakelse, blant annet gjennom revitalisering av Frivilligsentral og frivilligkoordinator som tiltrådte april 2022.

Det mest sentrale målet for barn og unge settes i Regjeringens Fritidserklæring: Alle barn, uavhengig av *funksjonsnivå* og⁶ foreldrenes sosiale og økonomiske

⁶ lokalt tillegg til Fritidserklæringen, vedtatt ved kommunestyrets behandling

situasjon, skal ha mulighet til å delta jevnlig i minst en organisert fritidsaktivitet sammen med andre barn⁷.

Det er et relativt godt og variert tilbud til barn og unge i Risør kommune gjennom lag og foreninger. Ungdataundersøkelsene viser imidlertid at en stor andel av ungdommene opplever tilgangen til gode møteplasser som dårlig og er lite tilfreds med nærmiljøet. Undersøkelsen er gjennomført i februar og tyder på at det i alle fall på vinteren er et potensiale i tiltak for å øke trivsel og deltakelse blant unge.

5.4 PEDAGOGISK-PSYKOLOGISK TJENESTE (PPT)

Omtalt ovenfor, i punkt 4.4 Spesialpedagogikk og inkluderende praksis i barnehager og skoler.

5.5 SOSIALE TJENESTER

Sosialtjenesteloven er samfunnets siste sikkerhetsnett og skal fange opp hjelpebehov som ikke ivaretas av andre ordninger (...) I samsvar med formålet i sosialtjenesteloven, skal tjenestene medvirke til å forebygge og redusere fattigdom, fremme sosial inkludering og sikre økonomisk trygghet (...) For at NAV-kontoret skal kunne foreta konkrete og individuelle vurderinger etter loven, er det også nødvendig at NAV-kontoret etterspør om barnas materielle behov er ivaretatt, både med hensyn til samvær med venner, mulighet for å delta i fritidsaktiviteter med mere (...)

Unge som står utenfor utdanning og arbeidsliv er en prioritert gruppe i NAV. NAV har styrket samarbeidet med utdanningssektoren. Målsettingen er å hindre utenforskap ved at flere får opplærings tiltak og tilegner seg kompetanse som arbeidslivet har behov for. Det kan også være behov for å samarbeide tettere med oppfølgningstjenesten for å kunne bistå ungdom på en hensiktsmessig måte. Kvalifiseringsprogrammet er nå bedre tilrettelagt for unge, da utdanning kan inngå i programmet (...)

Kommunen skal være oppmerksom på utsatte familier. Dette innebærer at NAV-kontoret skal kartlegge og dokumentere barnas situasjon, og iverksette tiltak når det er nødvendig. Målsettingen er å fange opp, avverge og avhjelpe vanskelige livssituasjoner for barn og unge som lever i utsatte familier.

Barnas særlige behov må vurderes og ivaretas i alle faser av saksbehandlingen når tjenestetilbudet berører dem. Dette innebærer at barnas situasjon skal være tilstrekkelig belyst og beskrevet, og behovene hos det enkelte barn skal vurderes konkret i begrunnelsen når vedtak fattes.

Det er viktig at NAV-kontoret kartlegger barns materielle behov med tanke på at de skal ha mulighet til å delta på de samme sosiale arenaene som jevnaldrende barn der de bor. Det er avgjørende med god koordinering internt i NAV-kontoret, og samordning og samarbeid mellom relevante sektorer, slik at utsatte barnefamilier kan ivaretas på en god måte. (...)

Det er den enkelte kommune og partnerskapet som må ta stilling til hvordan kommunens nye forpliktelser knyttet til barnevernsreformen skal påvirke NAV-

⁷ [Fritidserklæringen ble fornyet og utvidet 11. august 2022](#): alle barn [må] ha mulighet til å delta jevnlig i minst én organisert fritidsaktivitet sammen med andre. Skal vi nå dette målet må vi samarbeide om å bygge ned barrierer for deltakelse. Alle barn og unge må inkluderes på lik linje, uavhengig av for eksempel kjønn, etnisitet, religion, seksuell orientering, funksjonsevne, bosted og foreldrenes sosiale og økonomiske situasjon.

kontorets tjenesteutøvelse. Arbeids- og velferdsdirektoratet anbefaler at dette tas opp som tema i dialogen i partnerskapet.

(Kilde: Nasjonale mål og hovedprioriteringer for de sosiale tjenestene i arbeids- og velferdsforvaltningen i 2022, brev til kommunene av 07.03.22)

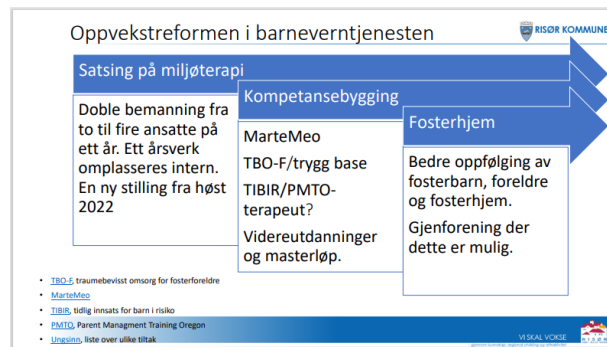
5.6 BARNEVERN TJENESTEN

Barnevernloven skal sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp, omsorg og beskyttelse til rett tid.

Loven skal bidra til at barn og unge møtes med trygghet, kjærlighet og forståelse og at alle barn og unge får gode og trygge oppvekstvilkår. (Barnevernloven §1)

Tilstandsrapporten for barneverntjenesten viser en nedgang i antall meldinger og undersøkelser og er nå ganske likt i Risør kommune og Agder som helhet. Tiltak i og utenfor hjemmet ligger fortsatt betydelig over tallene for Agder og Norge.

Tilstandsrapporten presenteres for kommunestyret årlig i juni. Se også avsnittet nedenfor om barnevernsreformen.

Barneverntjenesten vil framover satse mer på

- Miljøterapi
- Kompetansebygging
- Fosterhjem

Barneverntjenesten vil også være en pådriver for at egne og øvrige tjenesters tiltak for å forebygge at barn og unge utsettes for

omsorgssvikt eller utvikler atferdsvansker er virkningsfulle.

5.7 HABILITERINGSTJENESTEN

Habilitering driver målrettet miljøarbeid med høyt fokus på opplevelse av egenmestring i hverdagen. Tjenestens veiledningskompetanse innen atferdsproblematikk er unik og bør komme inn tidligst mulig.

Habiliteringstjenesten kartlegger den enkeltes funksjonsnivå og ressurser. Den kan gi veiledning til foreldre, barnehage, skole og andre instanser. Det er ønskelig å komme på banen tidlig for å opprette et godt samarbeid rundt barnet/ungdommen/ung voksen. På den måten kan habiliteringstjenesten bistå med faglige vurderinger opp mot overgang barnehage/skole/arbeid og bolig. Det er mulig for ungdom i regi av skolen å komme sammen med lærer til Linken dag- og aktivitetssenter for vurdering rundt søknad om tilrettelagt arbeid etter endt skolegang.

Habiliteringstjenesten har tiltak for pårørende i form av avlastning, råd og veiledning, samt omsorgsstønad. Habiliteringstjenesten har også tiltak som fritidskontakt (tidligere kalt støttekontakt). Det er krevende å finne fritidskontakter som kan klare å forstå og møte den enkeltes utfordring. Kommunen har tjenestekriterier som ligger til grunn rundt tildeling av tjenester.

5.8 PSYKISK HELSE

Psykisk helse legger Innsatstrappa til grunn for tildeling av tjenester. Enheten planlegger å styre ressurser inn mot barn og unge. Dette gjøres blant annet ved å organisere tjenesten i team.

Tilbud til barn og unge som er etablert/under etablering høsten 2022:

- Målgruppa for tilbud som Rask psykisk helsehjelp er endret til 6 år og oppover.
- Det fattes vedtak om plass på Tankevirus, kurs i mestring av depresjon (KID) og kurs i mestring av belastning (KIB)
- Miljøterapeut har gruppetilbud og individuell oppfølging på ungdomsskolen en dag i uka
- Psykiatrisk sykepleier har drop-in på videregående skole en dag i uka

Tilbudene skal utvikles og gis i tett samarbeid mellom psykisk helse, skolene, helsestasjons-/skolehelsetjenesten og kommunepsykolog.

5.9 ANNEN FELLES INNSATS FOR TRYGG OPPVEKST

5.9.1 SLT – Samordning av Lokale kriminalitetsforebyggende Tiltak

SLT (Samordning av lokale kriminalitetsforebyggende tiltak) er en samarbeidsmodell utviklet av Det kriminalitetsforebyggende råd til bruk i norske kommuner. SLT handler ikke om å sette i gang mange nye tiltak. Målet er at de forebyggende ressursene som finnes, utnyttes best mulig i et koordinert samspill.

5.9.2 Utøvelse av en bevisst alkoholpolitikk

Ungdom er særlig sårbare for skadevirkninger av alkohol. Hovedmålet med Risør kommunes alkoholpolitikk er å redusere de negative konsekvenser som rusmiddelbruk har for enkeltpersoner, deres familier og for samfunnet. Dette skal gjøres gjennom å:

- forebygge og redusere bruken av rusmidler i Risørs befolkning generelt
- hindre at ungdom under 18 år bruker alkohol og narkotika

Les mer om forebyggende tiltak og kommunens handlingsrom i [Alkoholpolitisk handlingsplan](#).

Risør kommune har siden 2016 samarbeidet med alkoveitorganisasjonen Av-og-til om holdningsskapende arbeid, og avtalen ble vedtatt fornyet våren 2022.

5.9.3 Arbeid mot vold i nære relasjoner

Formålet med krisesenterloven er å sikre eit godt og heilskapleg krisesentertilbod til kvinner, menn og barn som er utsette for vald eller truslar om vald i nære relasjonar (Krisesenterloven §1) Kommunen skal sørgje for at tilbodet så langt råd er blir lagt til rette slik at det kjem dei individuelle behova til brukarane i møte. Kommunen skal sørgje for å ta vare på barn på ein god måte som er tilpassa deira særskilte behov, og skal også sørgje for at barn får oppfylt dei rettane dei har etter anna regelverk. (§3) Kommunen skal sørgje for at kvinner, menn og barn som er utsette for vald eller truslar om vald i nære relasjonar, får ei heilskapleg oppfølging gjennom samordning av tiltak mellom krisesentertilbodet og andre delar av tenesteapparatet. Tilbod og tenester etter denne lova kan inngå som ledd i samordninga av ein individuell plan etter anna lovgiving (§4)

Risør kommune hadde en egen Handlingsplan om vold i nære relasjoner for perioden 2015-2020. Begrunnelse for at denne som selvstendig dokument med fordel kan utgå, finnes her [NKVTS Rapport 3-19](#), og går i korte trekk ut på at det er krevende å holde oppmerksomheten oppe om viktige tema når det blir for mange separate temaplaner, og særlig på tema som krever tverrfaglig samhandling. Vi tar i denne tverrfaglige oppvekstplanen med hovedmålet som ble definert i

handlingsplan for perioden 2015-2020, *Nulltoleranse mot vold* og intensjonen som var å sikre at innbyggere i Risør kommune som lever med vold blir oppdaget så tidlig som mulig og får hjelp fra et samordnet tjenesteapparat: *Risør kommune skal ha tjenester som forebygger, avdekker og følger opp de som er utsatt for vold i nære relasjoner. Innbyggerne i Risør skal ha enkel tilgang på informasjon om hjelpeapparat ved vold i nære relasjoner. Barn og sårbare mennesker som ikke selv kan si i fra om behov for hjelp, skal fanges opp av våre tjenester.*

Ved mistanke om vold/overgrep i hjemmet følges ikke de ordinære stegene i BTI handlingsveileder, men «den røde linja», [Veileder i å oppdage og håndtere mistanke om vold/sekssuelle overgrep mot barn og unge i nære relasjoner](#).

Stine Sofies Stiftelse er en viktig samarbeidspartner i arbeid med barn som har vært utsatt for vold og overgrep og helsestasjonstjenesten bruker Stine Sofies Foreldrepakke.

De fleste tiltakene i Handlingsplanen 2015-2020 er gjennomført eller innarbeidet i virksomhetene blant tema/kompetanseområder som må følges opp i videre praksis:

- Forebygge vold i nære relasjoner gjennom tidlig innsats
- Heve kompetansen blant ansatte på å fange opp/avdekke vold
- Videreutvikle det tverrfaglige samarbeidet i voldsrelaterede saker
- Utvikle rutiner, som er kjent for alle ansatte, for hvordan håndtere sakene på en enhetlig måte
- Gi ansatte og innbyggere i kommunen oversikt over relevante tjenester i hjelpeapparatet
- Gi informasjon til publikum gjennom kommunens hjemmeside <https://www.risor.kommune.no/tjenester/helse-og-omsorg/vold-i-nare-relasjoner/> og brosjyre

Helseopplysning og tematisering av vold fra svangerskapet, i barseltid, ved ulike konsultasjoner med helsesykepleier og skolelege i oppveksten ved helsestasjons- og skolehelsetjenesten, inkludert i undervisning i barne- og ungdomsskolen, inngår i Enhet Helses faste program for å forebygge og avdekke vold og overgrep i nære relasjoner.

Politiet, RVTS og flere kommuner på Agder har innledet samarbeid om «problematiske og skadelige seksuelle adferd blant barn og unge»

Se <https://www.risor.kommune.no/tjenester/helse-og-omsorg/vold-i-nare-relasjoner>

Her finnes blant annet informasjon om tilbud for voldsutsatte og voldsutøvere utover tilbudene innenfor kommunens grenser:

- Østre Agder Krisesenter tilbyr samtaler, overnatting mm
- Overgrepsmottak i Arendal (legevakt) for personer som har fylt 15 år og som har vært utsatt for et seksuelt overgrep eller krenkelse i løpet av de siste 7 dager.
- Familiekontoret i Aust-Agder for mennesker med ulike typer samlivs- og relasjonsproblemer.
- Alternativ til vold (ATV) for voldsutøvende menn, primært utøvere med barn
- [NOK Agder](#) er et lavterskel hjelpetilbud og fagressurs om seksuelle overgrep (tidligere SMSO).

Spesielt for området skal videre kompetanseheving inkludere fenomenkunnskap, hvordan avdekke vold, traumebevisst praksis samt kulturforståelse/ barneoppdragelse uten vold.

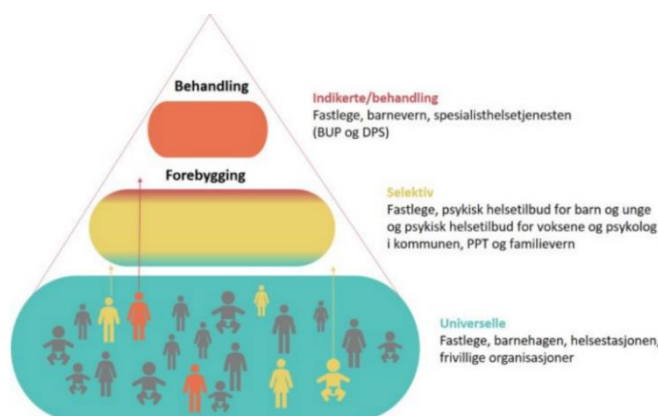
5.9.4 Forebygge radikaliserings og voldelig ekstremisme

Det er viktig å tuftes arbeidet med å forebygge radikaliserings og voldelig ekstremisme på de samme grunnprinsipper som generell forebygging av kriminalitet. Et inkluderende samfunn, der alle har mulighet for deltakelse ut fra egne ressurser og interesser, vil virke forebyggende både på sosial utstøting, marginalisering og kriminalitet. Tidlig innsats krever kunnskap om risikofaktorer og kunnskap om tegn på radikaliserings. Ved å gripe inn tidlig i en radikaliseringsprosess vil man kunne øke sannsynligheten for å lykkes med å snu en uheldig utvikling.

Se mulige bekymringstegn og råd ved bekymring i [Veileder om Forebygging av radikaliserings og voldelig ekstremisme. Fra bekymring til handling.](#)

5.9.5 Tilrettelegge for medvirkning og støtte til foresatte

Foreldrestøtte er ikke nedfelt som en plikt i loven, men inngår som forebyggende arbeid som kommuner og spesialiserte tjenester er forpliktet til å utføre.

Figur 2: Figuren viser foreldrestøttende tiltak og hvilket forebyggende nivå tiltakene primært tilhører.

https://www.bufdir.no/Familie/foreldrestotte/tjenester_som_tilbyr_foreldrestotte/

Gjennom de universelle tiltakene kan tjenesten oppdage og følge opp skjevutvikling og er relativt lett tilgjengelige både på helsestasjonen og ute i skolene.

Helsestasjons- og skolehelsetjenesten kan bidra til å styrke mestring og tilrettelegge for trygg omsorg og oppvekst blant foreldre, barn og ungdom, blant annet gjennom samtaler og foreldreveiledning utover det primærforebyggende arbeidet.

Fastlegen har en viktig rolle i forebyggende arbeid og oppfølging av den enkelte. Godt samarbeid mellom fastlegene og øvrige tjenester er derfor viktig.

Det er laget en plan for tema til møter med foresatte til barn i grunnskolen.

Programmet tar med tema fra og erstatter det forebyggende programmet «Kjærlighet og Grenser» som har vært gjennomført på 7., 8. og 9. trinn, og skal starte allerede på 1. trinn.

Helsestasjons- og skolehelsetjenesten jobber ut fra et helhetlig helseperspektiv og treffer og følger opp den gravide og partner allerede før barnet er født og har kontaktpunkter med barn og foresatte gjennom hele oppveksten, med spesielt tett kontakt i første leveår.

Foreldrestøttende arbeid

- ❖ Bygger på kunnskap om hjernens utvikling og hva barn trenger for å bygge en solid «hjernegrunnmur» for å bli et trygt barn.
- ❖ Hjernen formes av våre erfaringer og er aller mest sensitiv de første leveårene hvor grunnmuren bygges.
- ❖ Omsorgspersonene bidrar sterkt til hjernebyggingen i samspill med barnet.

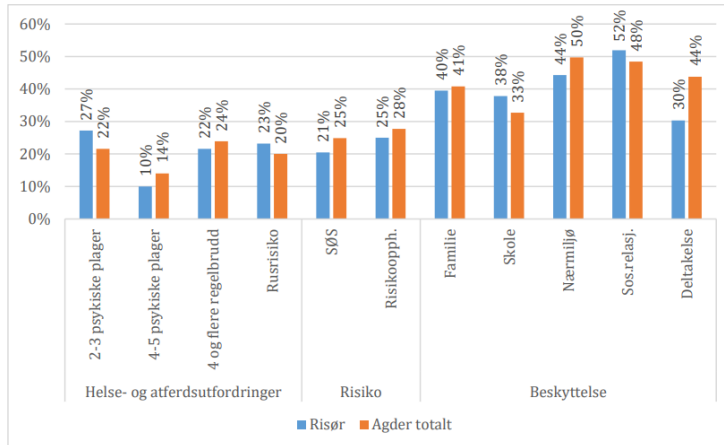
Foto: L&H

Figur 1: Utdrag fra Helsestasjonens presentasjon 1. april 2022.

I 2021 ble det gjennomført foreldreundersøkelser i barnehager og skoler som vil følges opp videre i arbeidet med å styrke samarbeidet med foresatte.

I individuell oppfølging av det enkelte barn/elev er samarbeid med foresatte om mål og tiltak avgjørende for en positiv utvikling, og arbeid i BTI stafettlogg bidrar til å sikre slik brukermedvirkning.

5.9.6 Forsterke beskyttelsesfaktorer

Det er gjort krysskoblinger av resultater fra UngData 2019 for å finne sammenhengen mellom forekomsten av psykiske plager, risiko- og beskyttelsesfaktorer (Geir Møller, 2021). Rapporten viser at Risør kommune har noe høyere rusrisiko, og et særlig potensiale når det gjelder å forbedre ungdoms opplevelse av nærmiljøet og deltakelse⁸.

Figur 5.1 Helse- og atferdsutfordringer, risiko og beskyttelse i Risør kommune og Agder totalt, ungdomsskoleelever (i figuren inngår det én ungdomsskole)

5.10 ANBEFALINGER TIL VIDERE ARBEID FOR BEDRE TVERRFAGLIG INNSATS

Gjennom medvirkning i folkehelseprosjektet BTI Agder har alle de 13 deltakerkommunene vært involvert i følgeevaluering i perioden 2017-2021.

Følgeevalueringen har gitt fortløpende anbefalinger til videre innsats og en samlet

ANBEFALING

- BTI er en omfattende endringsprosess i kommunene, og må ses på som et langsiktig utviklingsarbeid hvor ledere og ansatte innenfor de berørte tjenestene må ta sitt ansvar i prosessen for at målene skal nås.
- Det må være en omforent forståelse for målsettingene med BTI og hva endringsarbeidet krever blant øverste administrativ ledelse innenfor et bredt spekter av tjenester til både barn og voksne: Helsestasjon, barnehage, skole, forebyggende psykisk helsetjeneste, NAV, psykisk helse- og rustjenester for voksne.

[sluttrapport for evalueringen av BTI Agder](#). PwC understreker at *det å implementere BTI er et stort og sammensatt endringsarbeid i kommunene. Det må ses på som et langsiktig utviklingsarbeid. Når det er sagt, har vi erfart gjennom følgeevalueringen at det er noen faktorer som vil bidra positivt i implementeringsarbeidet.* Anbefalinger direkte relatert til ulike deler av BTI-arbeidet finnes i sluttrapportens siste kapittel. Utdrag:

⁸ Indikatoren for nærmiljøbeskyttelse består av i alt tre sett av spørsmål fra ungdataundersøkelsen. Dette er: Nærtilbudet: Positive vurderinger av nærtilbudet basert på spørrebatteri om tre typer nærtilbud (idrett, kultur, møteplasser); Fornøyd med lokalmiljø: Spørsmål om hvor fornøyd de er med lokalmiljøet der de bor; Digital mobbing: Spørsmål om ungdommene har vært utsatt for digital mobbing (fravær av digital mobbing indikerer positive trekk ved nærmiljøet). Indikatoren deltakelse består også av tre sett av spørsmål: Organisasjonsmedlemskap: Om de er eller har vært med i organisasjoner, klubber, lag eller foreninger etter at de fylte 10 år; Organisasjonsmøte: Spørrebatteri om deltakelse i organiserte aktiviteter i dag; Media: Spørsmål om bruk av sosiale medier

- Lederne på alle nivå må fremsnakke BTI og stille klare forventninger til at ansatte jobber i henhold til handlingsveilederen - "Silk gjør vi det hos oss".
 - Arbeidet bør drives frem av dedikerte ressurser, og det bør avsettes tilstrekkelig tid til å få den nødvendige fremdriften i arbeidet og god kontinuitet.
 - Det bør lages en plan for implementeringsarbeidet, med faser og milepæler. Det vil være naturlig å starte med å utvikle digital handlingsveileder og verktøy, anskaffe digital stafettlogg, beskrive dagens tjenesteapparat og eksisterende samhandlingsarenaer.
-

Til grunn for evalueringen ligger en programteori som viser sammenhengen mellom ressurser og aktiviteter i BTI-arbeidet og resultater på kort og lang sikt:

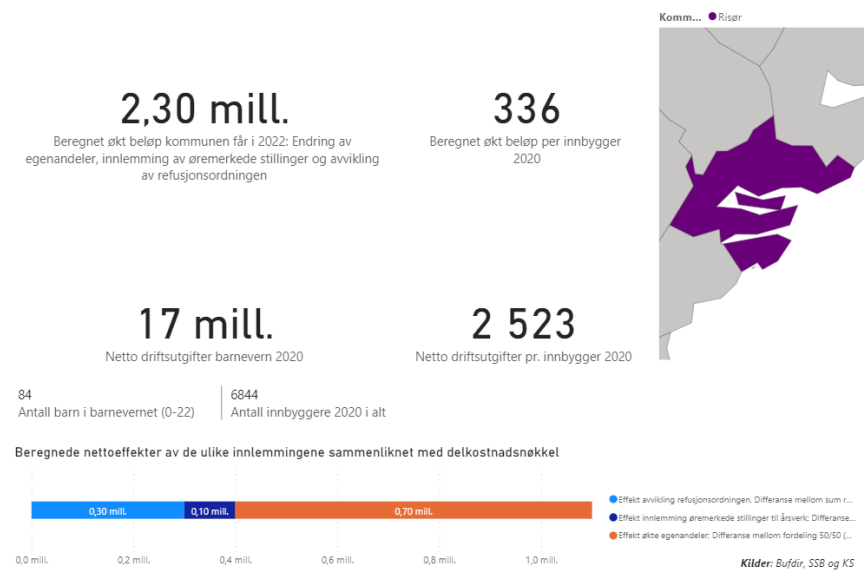
Risør kommune vil trekke veksler på videre samarbeid i Agder gjennom prosjektet [Helhetlig oppfølging av risikoutsatte barn og familier](#) og [#vårtagder](#).

6) Økonomi

Det er en utfordring å prioritere ressurser til forebyggende arbeid og tidlig innsats, samtidig som det er behov for kostnadskrevende tiltak for å dekke behov som har oppstått som følge av videre problemutvikling.

Overføringen av ansvar og oppgaver fra stat til kommune gjennom barnevernreformen er tenkt å øke kommunens insentiver til å jobbe forebyggende for å unngå behov for omsorgsovertakelse og institusjonsplass, som befinner seg i toppen av Innsatstrappa.

Det er gjort beregninger på [hvordan de økonomiske konsekvensene av barnevernreformen vil bli for den enkelte kommune - KS](#). For Risør kommune ser det slik ut:

Utdrag fra KS.no: *Gjennom reformen vil kommunene få fullt økonomisk ansvar for ordinære fosterhjem. Det vil bli økte kommunale egenandeler for bruk av spesialiserte fosterhjem, institusjon og akuttiltak, mens egenandelen for spesialiserte hjelpetiltak vil reduseres. Parallelt med endringene i egenandeler vil det også foretas en innlemming av midler til øremerkede stillinger, og refusjonsordningen for forsterkning av ordinære fosterhjem avvikles.*

Beløpet vist til ovenfor, 2,3 millioner, er tilført budsjettet for barnevern, og rammene til Barneverntjenesten Øst i Agder er økt. De totale ressursene til arbeidet for trygg oppvekst som omtalt i planen er fordelt på flere tjenestoområder. Risør kommune har så langt ikke planlagt økonomiske justeringer som følge av endringene med barnevernreformen, men vil kunne vurdere det i tiden fremover.